

Vierde VTC JBZ Ministers, 31 maart 2020

SAMENVATTING

Tijdens de vierde VTC op Ministerieel niveau kwamen weinig nieuwe elementen aan de orde, hieronder een opsomming van de belangrijkste zaken:

- CIE, **COM Johansson**, benadrukte nogmaals belang dat EU-onderdaan en familieleden bij **repatriëring** geen hinder mogen ondervinden bij terugkeer naar LS (steun **NL, FRA, LUX, POR**). Dit geldt ook voor onderdanen van WB en TUR die UCPM hebben geactiveerd voor hulp bij repatriëring.
- CIE wees dat betrokkene met verlopen geen **visa** geen hinder moet ondervinden als deze samenhangen met de uitbraak van COVID-19. De technische VTC zal hierover verder spreken. **KRO, FRA, LUX, HON, ITA** kondigden oplossingen aan.
- **FX** benadrukte belang gebruikt van IT-systemen zoals SIS en tevens belang dat BCP's volledig zijn uitgerust, ook met medisch personeel. Tevens oproep aan LS aan buitengrens om BCP's open te houden om problemen bij andere land/zeegrenzen te voorkomen. CIE riep LS op om **manschappen en technische apparatuur te leveren aan FX**. **Europol** benadrukte grensoverschrijdende coördinatie in **strijd tegen criminaliteit en terrorisme** en riep LS op om gebruik te blijven maken van SIS, VIS, Eurodac en Europol lost and found gegevensbank. **KRO** sluit 20 BCP's met **SER**.
- Situatie met **grens BUL en TUR** levert nog steeds problemen op met **goederenvervoer**. **BUL** meldde dat betrokkene 14 dagen in quarantaine wordt geplaatst. Bij enkele BCP's kan worden gereisd naar **TUR**. **BUL** heeft **TUR** aangeboden om **BUL**-chauffeurs in te zetten om goederenstroom op gang te krijgen.
- Ten aanzien van **asiel en migratie** bevestigde CIE dat hervestiging en terugkeeroperaties vrijwel stil zijn komen te liggen, maar riep op LS door te gaan met voorbereidingen en in te zetten op vrijwillige terugkeer. In de *guidance* zal CIE verder op ingaan. Daarnaast belang onderhouden **relatie met derde landen** (steun **NL, SPA, OOS**). Terugkeer maakt belangrijk onderdeel uit van het **migratiepact** (steun **KRO, GRI, ITA**). **GRI** heeft in samenwerking met **IOM** groot project opgestart voor vrijwillige terugkeer. **FRA** benadrukt nog hinder te ondervinden met implementatie *social distancing* bij asiel. **ITA** wees verder nogmaals op problematiek rondom ontschepping van **NGO**-schepen.
- CIE, maar ook LS stonden stil bij belang **grenswerkers**. **KRO** heeft afspraken met **HON** voor landbouw of bedrijven in de buurt van de grens. **FRA** heeft met omringende LS afspraken gemaakt voor verkeer van goederen en grenswerkers. **FRA** werkt aan vademecum in dit verband. **NL, LUX, OOS** onderschreven oproep van CIE en LS. **OOS** zag ook belang van visumverstrekking voor seizoensarbeiders in de landbouw. **FRA** verleent vooralsnog geen toegang tot grondgebied voor seizoensarbeiders uit Maghreb. **LUX** riep LS te stoppen met onnodige bureaucratie zoals medische attesten voor onder andere grenswerkers.
- Verder was **SPA als enige LS kritisch** over recent verschenen *guidance* over niet essentiële reizen naar EU. **SPA** bekritiseerde eveneens controlemaatregelen die niet door **WGO** zouden zijn onderschreven. Hield **HON** een betoog dat maatregelen aan de grens soepel verlopen en weest op goede samenwerking met **OOS**. **HON** blijft in gesprek met buurlanden en CIE om lange wachtrijen te voorkomen. Dagelijks instroom van 12000 vrachtwagens, waarvan 6000 in transit.

Vijfde VTC op ministerieel niveau zal plaatsvinden op vrijdag 3 april aanstaande.

BERICHT

CIE (**Johansson**) geeft aan dat de richtsnoeren van 16 maart jl. over de buitengrens goed worden geïmplementeerd. In aanvulling daarop heeft CIE gisteren nadere richtsnoeren gepubliceerd. Daarnaast heeft CIE richtlijnen gisteren uitgebracht over grensarbeiders. CIE zal op korte termijn een lijst met veel gestelde vragen met bijbehorende antwoorden publiceren. CIE vraagt **FX** en **Europol** om een korte toelichting op de richtsnoeren te geven.

FX (**ED Leggeri**) geeft aan dat het belangrijk is dat de personen die wel worden toegelaten tot het EU-grondgebied goed worden gecontroleerd in overeenstemming met de Schengengrenscode. Om de kwaliteit en

veiligheid te garanderen wijst FX op de aanbeveling om slechts een beperkt grensdoorlaatposten op te laten. Verder roept FX op tot een goede samenwerking met buurlanden om te voorkomen dat personen, na een exitcontrole in de EU, vervolgens geweigerd worden aan de grens van het buurland en zo vast komen te zitten in niemandsland. Daarnaast bevatten de richtsnoeren een aantal aanbevelingen, opgesteld in samenwerking met ECDC, die zijn gericht op de bescherming van het eigen personeel. Tot slot bevat de mededeling handvatten over de wijze van registratie van toegangswijering van visumhouders om te voorkomen dat deze personen ten onrechte worden geregistreerd als geweigerd vanwege migratie- of veiligheidsrisico.

CIE roept LS op om FX te ondersteunen met het leveren van personeel en technisch materiaal.

Europol (5.1.2e) benadrukt het belang van veiligheid bij de controles en onderscheidt drie niveaus. Allereerst roept Europol op om bij alle grensoverschrijdingen de beschikbare databanken, zoals SIS en Interpol-databanken te raadplegen. Bij gevallen met een hoger risico op georganiseerde misdaad of terrorisme adviseert Europol interviews te houden en gebruik te maken van de Europol-databanken. In dit kader wijst Europol erop dat niet alle LS volledig gebruik maken van SISII door beperkingen in de nationale wetgeving. Ten derde roept Europol op om meer gebruik te maken van de risico-indicatoren van Europol en Frontex.

CIE vraagt LS naar eventuele problemen met derde landen. CIE is zich alleen bewust van problemen met TUR en hoort graag waar CIE kan helpen. Wat betreft terugkeer geeft CIE aan dat dit werk moet worden voortgezet, met name op het gebied van vrijwillige terugkeer. CIE zal hier ook aandacht aan besteden in de richtsnoeren over migratie en asiel. CIE noemt terugkeer essentieel. Dit was ook de boodschap van de LS in de bilaterale gesprekken die CIE hield met LS over het aanstaande Pact. CIE benadrukt dat het belangrijk is dat LS op een verstandige manier in contact blijven hierover met derde landen, ondanks alle moeilijkheden. Het terugsturen van eventueel besmette personen nu zal de terugkeer op de lange termijn ernstig bemoeilijken.

KRO dankt CIE voor richtlijnen. KRO heeft met HON afspraken gemaakt over de doorgang van bepaalde categorieën personen, zoals grenswerkers. Dergelijke afspraken zijn ook gemaakt met SLV en BiH. KRO kent geen files aan grens van goederenverkeer. KRO heeft wel een aantal grensdoorlaatposten aan landgrens met SLV en BiH gesloten, evenals beperkingen opgelegd aan de maritieme grens. Wat betreft repatriëring heeft KRO vier vluchtbestemmingen (o.a. Amsterdam en Londen) opgehouden om eigen onderdanen de mogelijkheid te geven om terug te keren. KRO kijkt uit naar de richtsnoeren van CIE over asiel en migratie, want krijgt veel vragen vanuit NGO's.

NL intervenueert cfr instructie.

SPA wil minder uitzonderingen om het algehele inreisverbod niet te ver uit te hollen. SPA merkt op dat de WHO heeft opgemerkt dat temperatuurmetingen geen effectieve manier zijn om besmettingsgevaar vast te stellen en vraagt zich af waarom CIE dit toch in de richtsnoeren heeft opgenomen. SPA vraagt verder aandacht voor de recente aankomsten van illegale migranten. In maart ging het om 637 personen via de WMR en 300 via de Canarische eilanden, waarvan 181 vorige week. In combinatie met het stilvallen van terugkeer en de beperkte mogelijkheden tot detentie is dit een pull-factor. SPA vraagt daarom solidariteit van andere LS en verzoekt CIE om met een herplaatsingsvoorstel te komen. SPA stelt daarnaast dat een grote uitbraak van COVID-19 in Afrika zal leiden tot grote migratiestromen richting de EU. Het is daarom zeer belangrijk om samen te werken met de Afrikaanse partners om dit scenario te voorkomen.

CIE ondersteunt de SPA oproep om nauw samen te werken met de Afrikaanse partners en werkt aan initiatieven.

FRA heeft zowel aan de interne als de externe grenzen stevige maatregelen genomen. Deze maatregelen zijn evenwel in overeenstemming CIE richtsnoeren. In de komende dagen zal FRA een lijst publiceren met alle gevallen van toegestane grensoverschrijdingen om zo duidelijkheid te bieden aan de buitenwereld. Mogelijk kan deze lijst ook de Europese praktijk harmoniseren. Daarnaast zal FRA vandaag de interne grenscontroles verlengen. FRA heeft de visumverstrekking al opgeschort. FRA maakt zich zorgen over het groeiend aantal derde landen dat niet langer meewerkt aan terugkeer, maar neemt goede nota van de opmerkingen van CIE. Wat betreft repatriëring zal FRA haar inspanningen opschalen om de terugkeer van haar onderdanen te garanderen.

BUL past de gisteren gepubliceerde richtsnoeren van CIE al toe en staat in voortdurend contact met haar buurlanden om de grens zo goed en effectief mogelijk te controleren. BUL stelt dat de doorstroom van goederen van belang is voor alle LS en meldt dat TUR op dit moment vrachtwagens tegenhoudt uit bepaalde risicolanden. Bestuurders van deze vrachtwagens moeten eerst in quarantaine (14 dagen). BUL heeft daartoe parkeerzone ingericht aan TUR-BUL grens. BUL staat in contact met TUR over deze problematiek. Zo heeft MP BUL gisteren gesproken met TUR en aangeboden dat BUL vrachtwagens en chauffeurs gebruikt zullen worden voor de grenspassage. Er is nog een specifiek probleem met vrachtwagens onderweg naar Iran. BUL werkt aan een oplossing om te zorgen dat humanitaire transporten doorgang kunnen vinden.

LUX werkt aan repatriëring en heeft maatregelen genomen om visumoverstayers te faciliteren, inclusief toegang tot gezondheidszorg. LUX dankt CIE voor de richtsnoeren. LUX wijst op grote belang dat grenswerkers in vitale beroepen de grens kunnen blijven passeren. LUX ziet dat bepaalde lokale grensgemeenten de grensdoorlaatposten sluiten. Daarnaast nemen LS steeds meer bureaucratische maatregelen, zoals het vereisen van allerlei certificaten, waardoor het in de praktijk haast onmogelijk wordt om de grens over te komen. LUX roept op tot proportionaliteit in de maatregelen. Het uitgangspunt moet nog altijd vrij verkeer blijven.

HON monitort de situatie aan haar grenzen nauwgezet. HON zet alles op alles om het grensverkeer zo soepel mogelijk te laten verlopen, maar de situatie vereist ook zorgvuldigheid. Gezien de aantallen, waarvan ongeveer de helft transitverkeer, loopt de wachttijd daarom soms op. HON staat hierover in contact met haar buurlanden. Met deze landen zijn ook goede afspraken gemaakt over het reguliere grensverkeer. Aan overstayers wordt een tijdelijke verblijfsvergunning verleent.

GRI verwelkomt CIE oproep om inspanningen op terugkeer voort te zetten. In GRIE zit een project in de pijplijn om vrijwillige terugkeer te promoten in samenwerking met IOM, zodat resultaten geboekt kunnen worden zodra de situatie dit toelaat. GRIE is het eens met CIE dat terugkeer een belangrijk onderdeel moet zijn van het nieuwe pact en verwijst in dat kader naar het eerdere non-paper van GRIE over terugkeer.

OOS dankt CIE voor de recente richtsnoeren. OOS wil dat seizoensarbeiders in de landbouwsector worden toegevoegd aan de lijst van essentiële categorieën.

ITA noemt recent ITA decreet over uitzonderingen op inreisverbod, dat in lijn is met CIE richtsnoeren. ITA steunt GRIE wat betreft terugkeer en steunt SPA wat betreft de samenwerking met derde landen. ITA vraagt tot slot aandacht voor eerdere opmerkingen over SAR.

POR werkt samen met andere LS aan repatriëring, waardoor burgers uit andere LS naar POR gehaald kunnen worden. POR wil duidelijke richtsnoeren van CIE over welke gezondheidscontroles aan de grens toelaatbaar en effectief zijn.

CIE dankt voor steun voor richtsnoeren van CIE. Volgende VC vindt plaats op vrijdag.